

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TIÊN LŨ, TỈNH HUNG YÊN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đoàn Mạnh Quang

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thơm - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tiên Lữ

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiên Lữ tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Tiến Luật- Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 6 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tiên Lữ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 19/2022/TLST-VDS ngày 21 tháng 11 năm 2022, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2024/QĐST-VDS ngày 28 tháng 5 năm 2024 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Anh Phạm Quyết Th, sinh năm 1982 “có mặt”

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà Nguyễn Thị V, sinh năm 1958 “có mặt”

- Anh Phạm Minh C, sinh năm 1984 “vắng mặt”

Đều có địa chỉ: Số nhà 18, Hẻm B, đường LS, Tổ 11, phường NT, quận LB, Thành phố Hà Nội

- Ông Phạm Văn H, sinh năm 1956 “vắng mặt”

Địa chỉ: Đội 2, thôn DC, xã DC, huyện TL, tỉnh Hưng Yên

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu, bản tự khai, biên bản lấy lời khai và quá trình giải quyết vụ việc, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là anh Phạm Quyết Th trình bày: Bố anh là ông Phạm Văn H kết hôn với mẹ anh là bà Nguyễn Thị V vào ngày 07/12/1979, đăng ký tại UBND xã TT, huyện GL, thành phố Hà Nội (nay là UBND phường TT, quận LB, thành phố Hà Nội). Sau khi kết hôn vợ chồng ông H chung sống hạnh phúc bình thường, sinh được hai người con là Phạm Quyết Th sinh năm 1982 và Phạm Minh C sinh năm 1984. Đến năm 2018, gia đình phát hiện ông H có biểu hiện bất thường, hay đi lang thang cười nói một mình đã đưa đi khám điều trị tại bệnh viện tâm thần kinh Hưng Yên một thời gian dài nhưng không khỏi bệnh. Năm 2022 gia đình tiếp tục đưa đi điều trị tại bệnh viện tâm thần kinh Hưng Yên được các bác sỹ hội chẩn kết luận rối loạn tâm thần thực tổn (F09). Anh Th đề nghị Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn H mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị V trình bày: Bà và ông Phạm Văn H đăng ký kết hôn ngày 07/12/1979 tại UBND xã TT, huyện GL, thành

phố Hà Nội (nay là UBND phường TT, quận LB, thành phố Hà Nội). Sau khi sinh được hai con, do áp lực cuộc sống và kinh tế khó khăn ông H có biểu hiện cáu gắt, quát mắng vợ con. Năm 1988 ông H được cơ quan cử đi hợp tác lao động tại Tiệp Khắc đến năm 1999 về nước sinh sống cùng vợ con tại Hà Nội. Do không tìm được việc làm, ông H có biểu hiện nói lung tung, hay đi lang thang gia đình phải đi tìm, sau đó bỏ về quê sinh sống chỉ thỉnh thoảng lên thăm vợ con. Năm 2003 ông H bị đau chân không đi lại được, bà và các con đưa đi khám, điều trị tại bệnh viện đa khoa Hưng Yên một thời gian rồi chuyển lên bệnh viện châm cứu trung ương trên Hà Nội điều trị thì ông H khỏi bệnh đi lại bình thường. Năm 2011 ông H lại bỏ về quê sinh sống cùng với mẹ đẻ, được chính quyền xã DC cho trông coi đền làng nhưng do ở bản, hay nói luyên thuyên, nhặt các đồ người khác vắt đi đem tích trữ một chỗ lên không được trong coi đền nữa. Ông H hay nói nhảm một mình, bỏ đi lang thang gia đình phải đi tìm nhiều lần. Năm 2018 gia đình đưa ông H đi khám điều trị tại bệnh viện tâm thần kinh Hưng Yên một thời gian dài nhưng không khỏi bệnh. Năm 2022 gia đình tiếp tục đưa đi điều trị tại bệnh viện tâm thần kinh Hưng Yên, được các bác sỹ hội chẩn kết luận rối loạn tâm thần thực tổn (F09). Bà V nhất trí với ý kiến của con trai anh Phạm Quyết Th đề nghị Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn H mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là anh Phạm Minh C nhất trí với ý kiến của mẹ và anh trai đề nghị Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Phạm Văn H.

Nhận xét của Trưởng thôn DC, xã DC và nhận xét của hàng xóm: Ông Phạm Văn H trước đây là người khỏe mạnh bình thường không có biểu hiện gì. Từ năm 2018 ông H có những biểu hiện bất thường như: Đi lang thang, cười nói một mình, lúc kích động thì đập phá đồ đạc.... Ông H đã được gia đình đưa đi chữa trị ở Bệnh viện tâm thần kinh Hưng Yên nhiều lần và được chẩn đoán mắc bệnh rối loạn tâm thần thực tổn.

Nhận xét của Trạm y tế xã DC xác nhận ông Phạm Văn H không ra trạm y tế khám và điều trị, không được cấp phát uống thuốc hàng tháng miễn phí về bệnh tâm thần.

Theo yêu cầu của anh Phạm Quyết Th, ngày 15/12/2022 Tòa án huyện Tiên Lữ ra Quyết định trưng cầu giám định số 01/2022/QĐ-TA trưng cầu Viện Pháp y tâm thần Trung ương thực hiện giám định khả năng nhận thức, khả năng điều khiển hành vi của ông Phạm Văn H tại thời điểm giám định. Tại bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 336/KLGD ngày 21/5/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương thể hiện: “Tại thời điểm giám định đối tượng Phạm Văn H bị bệnh Loạn thần tuổi già. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F03. Bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Tại phiên họp: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự anh Phạm Quyết Th thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo như kết luận giám định sức khỏe của cơ quan chuyên

môn. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị V nhất trí đề nghị tuyên bố ông Phạm Văn H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, đồng ý là người giám hộ cho ông Phạm Văn H và cam kết thực hiện đúng quyền, nghĩa vụ của người giám hộ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tiên Lữ tham gia phiên họp phát biểu ý kiến: Việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tiên Lữ; Thẩm phán, Thư ký phiên họp tuân thủ theo đúng pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự; người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan chấp hành đúng và đầy đủ các quy định của pháp luật về quyền, nghĩa vụ khi tham gia tố tụng. Về nội dung: Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Tiên Lữ áp dụng Điều 369, Điều 370 Bộ luật Tố tụng dân sự và Điều 23 Bộ luật Dân sự chấp nhận yêu cầu của anh Phạm Quyết Th; tuyên bố ông Phạm Văn H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ theo quy định. Anh Phạm Quyết Th phải chịu lệ phí theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Tiên Lữ nhận định:

[1]. Về tố tụng: Anh Phạm Quyết Th yêu cầu tuyên bố ông Phạm Văn H mất năng lực hành vi dân sự, sau đó thay đổi yêu cầu tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Ông H có hộ khẩu thường trú tại thôn DC, xã DC, huyện Tiên Lữ, tỉnh Hưng Yên nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Tiên Lữ theo quy định tại Khoản 1 Điều 27; Điểm a Khoản 2 Điều 35; Điểm a Khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về yêu cầu của đương sự: Ông Phạm Văn H kết hôn với bà Nguyễn Thị V năm 1979, đăng ký tại UBND xã TT, huyện GL, thành phố Hà Nội (nay là UBND phường TT, quận LB, thành phố Hà Nội). Sau khi kết hôn, ông H vẫn lao động sản xuất bình thường, được cử đi hợp tác lao động tại Tiệp Khắc từ năm 1988 đến năm 1999 về nước. Ông H với Bà V sinh được hai người con là Phạm Quyết Th, Phạm Minh C. Đến năm 2018 ông H phát bệnh nặng có biểu hiện bất thường như hay đi lang thang, cười nói một mình, lúc kích động thì đập phá đồ đạc... Ông H được gia đình đưa đi khám, điều trị ở Bệnh viện tâm thần kinh Hưng Yên, được chẩn đoán được mắc bệnh rối loạn tâm thần thực tổn (F09). Sau đó bệnh tình của ông H không thuyên giảm, gia đình tiếp tục đưa đi điều trị nhiều lần tại bệnh viện tâm thần kinh Hưng Yên nhưng bệnh không khỏi. Anh Phạm Quyết Th là con trai đề nghị Tòa án tuyên bố ông H bị mất năng lực hành vi dân sự. Bà Nguyễn Thị V là vợ và anh Phạm Minh C là con trai nhất trí với ý kiến của Anh Th.

Nhận xét của Trưởng thôn Dị Chế, hàng xóm và Trạm y tế xã DC: Ông Phạm Văn H từ năm 2018 có những biểu hiện bất thường như hay đi lang thang, cười nói một mình, lúc kích động thì đập phá đồ đạc, đã được gia đình đưa đi chữa trị ở Bệnh viện tâm thần kinh Hưng Yên nhiều lần và được chẩn đoán mắc bệnh rối loạn tâm

thần thực tổn. Ông H không ra trạm y tế khám và điều trị, không được cấp phát uống thuốc hàng tháng miễn phí bệnh tâm thần.

Trong quá trình giải quyết vụ việc, theo yêu cầu của Anh Th Toà án đã ra quyết định trưng cầu giám định sức khỏe tâm thần đối với ông H. Tại bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 336/KLGD ngày 21/5/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Phạm Văn H bị bệnh Loạn thần tuổi già. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F03. Bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Theo kết luận giám định, ông Phạm Văn H không bị mất năng lực hành vi dân sự, chỉ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi do bị bệnh Loạn thần tuổi già. Tại phiên họp, người yêu cầu anh Phạm Quyết Th thay đổi yêu cầu, không đề nghị tuyên bố ông Phạm Văn H không bị mất năng lực hành vi dân sự mà tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo như kết luận giám định của cơ quan chuyên môn. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị V nhất trí với đề nghị của Anh Th, đồng ý nhận là người giám hộ cho chồng. Theo quy định tại Điều 23 Bộ luật Dân sự, yêu cầu của anh Phạm Quyết Th đề nghị Tòa án tuyên bố ông Phạm Văn H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ nên được chấp nhận. Toà án chỉ định bà Nguyễn Thị V là người giám hộ cho ông Phạm Văn H. Quyền, nghĩa vụ của bà Nguyễn Thị V trong việc giám hộ được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

[3]. Về lệ phí: Anh Phạm Quyết Th phải chịu lệ phí theo Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Khoản 1 Điều 27, Điểm a Khoản 2 Điều 35, Điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 23 của Bộ luật Dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của anh Phạm Quyết Th.

1.1. Tuyên bố ông Phạm Văn H, sinh năm 1956 hộ khẩu thường trú tại Đội 2, thôn DC, xã DC, huyện TL, tỉnh Hưng Yên là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

1.2. Chỉ định bà Nguyễn Thị V (là vợ) là người giám hộ cho ông Phạm Văn H. Quyền, nghĩa vụ của bà Nguyễn Thị V trong việc giám hộ được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

Anh Phạm Quyết Th, anh Phạm Minh C là con ông Phạm Văn H có trách nhiệm giám sát việc giám hộ của bà Nguyễn Thị V.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Phạm Quyết Th phải chịu lệ phí là 300.000đ, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000đ theo biên lai

thu số 0004626 ngày 18/11/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Tiên Lữ. Anh Th đã nộp đủ lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Đường sự;
- VKSND huyện;
- VKSND tỉnh Hưng Yên
- Chi cục THADS huyện;
- Phòng KTNV&THA;
- Lưu: Hồ sơ vụ việc.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Đoàn Mạnh Quang